

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES“ NR. IX-2206 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR JĮ LYDINČIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PAKARTOTINIO TEIKIMO

Pakartotinai teikiame Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 542 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymo Nr. XII-2111 15 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 1, 56, 57, 58 straipsnių pakeitimo ir papildymo 30¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1, 2, 5, 6, 7, 9 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 1 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 5 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus (toliau – įstatymų projektai).

Pagal Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pasiūlymą papildytame aiškinamajame rašte įvertinti administracinės naštos pokyčiai. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – UTPI projektas) patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, išskyrus dvi pastabas:

1. Neatsižvelgta į pasiūlymą UTPI projekte nustatyti, kad studijų pažanga yra nepakankama tuo atveju, kai užsienietis studentas nesurenka tam tikro procento (dalies) jo studijoms tais metais būtinų surinkti studijų kriterijų. Siūlome palikti dabar UTPI projekte siūlomą reglamentavimą, kad studijų pažanga laikoma nepakankama, jei užsienietis studentas per pastaruosius vienerius metus nesurenka 40 studijų kreditų, nes:

1.1. Pažymėtina, kad Migracijos departamento valstybės tarnautojai duomenis apie studento surinktus kreditus gaus iš Studentų registro. Studentų registre suvedama informacija, kiek trunka studijos, kiek kreditų nustatyta visai studijų programai ir kiek kreditų surinko studentas per semestrą (metus). Studentų registre nėra informacijos, kiek kreditų nustatoma vienerių metų studijų programai, todėl

skaičiuojant procentais Migracijos departamentas iš Studentų registro negalėtų gauti duomenų apie surinktą tam tikrą procentą (dalį) užsieniečio studijoms tais metais būtinų surinkti studijų kriterijų. Tokiu būdu būtų sukurtas sudėtingas skaičiavimo mechanizmas, kuris sąlygotų, kad Migracijos departamentas, siekdamas nustatyti studento pažangą, turėtų mokslo ir studijų institucijai teikti paklausimą, koks kreditų skaičius nustatytas atitinkamiems studijų metams, ir tik tada galėtų įvertinti, ar studento pažanga pakankama. Pažangos vertinimas konkrečiu kreditų skaičiumi būtų aiškesnis ir paprastesnis.

1.2. Studento pažangumo vertinimas procentais nesuderinamas su kreditų skaičiumi, nustatomu studijų dalykams (moduliams), nes paprastai vienam dalykui (moduliui) nustatomi 5 kreditai, bet gali būti 10, 15, 20 kreditai (kreditai nustatomi skaitmeniu, besidalijančiu iš 5). Taigi nustatyti tokią procentinę išraišką, kad gautųsi tikslus lyginis kreditų skaičius, besidalijantis iš 5, nėra galimybės, o pradedant apvalinti įsijungtų vertinamojo pobūdžio mechanizmas. Toks kreditų skaičiavimas procentais būtų atliekamas Migracijos departamento valstybės tarnautojų kiekvienu atveju atskirai, o tai reiškia, kad siūlomas skaičiavimo mechanizmas procentais yra apsunkinantis ir ilgas, o, norint išvengti klaidų ir neatitikimų, taip pat subjektyvaus vertinimo gautus skaičius apvalinant, reikėtų nustatyti skaičiavimo metodiką. Teisinis reglamentavimas turėtų būti aiškus ir paprastas, o ne kuriantis dar naują teisinį reglamentavimą.

1.3. Nustatant nekintančią 40 studijų kreditų ribą užsieniečiai studentai skatinami rinktis nuolatinės formos studijas. Tai yra nuoseklus valstybės politikos tęsinys, nes užsieniečiai studentai gali dirbti tik 20 valandų per savaitę (išskyrus vasaros atostogų laikotarpį).

2. Neatsižvelgta į pasiūlymą, kad kriterijai, kuriuos turi atitikti įmonė tam, kad būtų įtraukta į patvirtintų įmonių sąrašą, turi būti nustatyti įstatyme, bet ne vidaus reikalų ministro sąraše, nes tai susiję su ūkinės veiklos reguliavimu. Siūlome palikti UTPI projekte siūlomą reglamentavimą, kad įstatyme būtų nustatyta, kokios įmonės negali būti įtrauktos į patvirtintų įmonių sąrašą, o vidaus reikalų ministras tvirtintų įtraukimo kriterijus ir tvarką, nes:

2.1. Šiuo metu į patvirtintų įmonių sąrašą įtraukiamų įmonių kriterijai nustatyti Vizos išdavimo tvarkos apraše (2017 m. gruodžio 28 d. įsakymas Nr. 1V-899/V-330). Patvirtintų įmonių sąrašas taikomas išduodant nacionalines vizas. Galiojantis reglamentavimas pasiteisino, jis leidžia paspartinti migracijos procedūras, todėl siūloma šią praktiką taikyti ir išduodant leidimus laikinai gyventi. Atsižvelgiant į tai, UTPI projekte siekiama nustatyti teisinį pagrindą vidaus reikalų ministrui nustatyti kriterijus, pagal kuriuos įmonės įtraukiamos į patvirtintų įmonių sąrašą.

2.2. Atsižvelgiant į tai, kad situacija yra kintanti ir vyksta nuolatinė patvirtintų įmonių sąrašo sudarymo teigiamų ir neigiamų pasekmių stebėseną, todėl, siekiant greitai sureaguoti į stebėsenos rezultatus ar nustatytus piktnaudžiavimo atvejus, siūloma įtraukimo į patvirtintų įmonių sąrašą kriterijus ir tvarką reglamentuoti poįstatyminiame teisės akte. Lankstesnis reglamentavimas leistų laiku sureaguoti į išaiškėjusius piktnaudžiavimo atvejus, taip pat koreguoti kriterijus, atsižvelgiant į besikeičiančią ekonominę situaciją.

2.3. Pažymėtina, kad būti patvirtintų įmonių sąraše nėra privalomas reikalavimas, pačios įmonės gali nuspręsti, ar jos nori būti patvirtintų įmonių sąraše, ir turėti lengvatų įdarbindamos užsieniečius, ar ne. Patvirtintų įmonių sąraše nesanti įmonė gali įdarbinti užsieniečius taikydama bendras užsieniečių įdarbinimo procedūras. Neprivalomas buvimas patvirtintų įmonių sąraše ir tai, kad šis sąrašas niekaip neriboja galimybės įsidarbinti užsieniečių, sąlygoja, kad kriterijai, pagal kuriuos įmonės įtraukiamos į patvirtintų įmonių sąrašą, neriboja ūkinės veiklos, todėl gali būti nustatyti poįstatyminiame teisės akte.

Atkreiptinas dėmesys, kad ir šiuo metu kituose teisės aktuose numatytas analogiškas reglamentavimas: pvz., Administracinių nusižengimų kodekso 12 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad jeigu padaryta mažai pavojinga veika, pareigūnas gali nepradėti administracinės nusižengimo teisenos ir pareikšti asmeniui žodinę pastabą, o 2 dalyje nustatoma, kad kriterijus, kuriais vadovaujantis šio

straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas laikomas mažai pavojingu, nustato institucijų, kurių pareigūnai turi teisę pradėti administracinio nusižengimo teiseną, vadovai.

Įstatymų projektams pritarta 2019 m. balandžio 10 d. Vyriausybės pasitarime.

PRIDEDAMA:

1. Įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 49 lapai.
2. Aiškinamasis raštas, 14 lapų.
3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 1 lapas.

Vidaus reikalų ministras

Eimutis Misiūnas